

Akadémia umení v Banskej Bystrici

**Správa z holistického periodického
hodnotenia vnútorného systému
zabezpečovania kvality Akadémie umení
v Banskej Bystrici**

Predkladá

PaedDr. Peter VÍTKO

Osoba zodpovedná za VSK AU BB

Dňa 01. 09. 2026

Počet listov: 23

Hodnotené obdobie: 2022 – 31. august 2026

Určenie: Akreditačná rada Akadémie umení v Banskej Bystrici

1. Manažérske a hodnotiace zhrnutie

Predkladaná správa hodnotí vývoj vnútorného systému zabezpečovania kvality Akadémie umení v Banskej Bystrici (ďalej len „VSK“ alebo „vnútorný systém kvality“) v období od jeho praktického zavádzania po prvý komplexnejší holistický cyklus periodického hodnotenia uskutočnený v roku 2026. Hodnotenie je zámerne postavené longitudinálne. Rozlišuje východiskový stav zachytený externým posudzovaním a odporúčaniami Slovenskej akreditačnej agentúry pre vysoké školstvo (ďalej len „SAAVŠ“) v rokoch 2022 – 2024 (t1), následnú reakciu Akadémie umení v Banskej Bystrici (ďalej len „AU BB“ alebo „akadémia“) a fázu stabilizácie procesov (t2) a stav preukázateľný k 31. augustu 2026 (t3). Tento časový rámec je dôležitý, pretože umožňuje rozlíšiť medzi formálnym zavedením mechanizmu, jeho používaním a skutočným preukázaním účinku.

Celkové hodnotenie ukazuje, že AU BB sa od fázy prevažne formálneho nastavovania procesov posunula k ich pravidelnejšiemu využívaniu pri hodnotení a úpravách študijných programov, práci so spätnou väzbou, zapájaní študentov a externých zainteresovaných strán a pri rozvoji podporného prostredia. **Vnútorný systém kvality možno k dátumu hodnotenia označiť za prevažne účinný, pričom jeho vyspelosť nie je vo všetkých oblastiach rovnaká.** Najsilnejšie dôkazy o pozitívnom vývoji sú v participácii študentov a externých zainteresovaných strán, v profesionalizácii a autentickom prepájaní vzdelávania s umeleckou praxou, v internacionalizácii, v rozšírení elektronických informačných zdrojov a v stabilizácii programových rád a periodického hodnotenia študijných programov.

Za kvalitatívne najvýznamnejšiu zmenu možno považovať posun od chápania kvality ako súboru predpisov a povinných procedúr ku kvalite ako procesu rozhodovania. Programové rady a ďalšie štruktúry VSK už nevystupujú iba ako formálne orgány vytvorené na splnenie štandardov. V sledovanom období sa stali miestom, kde sa stretávajú výsledky ankiet, skúsenosti študentov, odborný pohľad pedagógov, spätná väzba praxe, požiadavky na výsledky vzdelávania a strategické smerovanie študijného programu. Toto je podstatný znak prechodu od „compliance“ k začínajúcej kultúre kvality.

Výrazný pozitívny trend sa prejavil v oblasti **študentskej participácie a spätnej väzby**. Študentská únia sa od počiatčne málo zreteľnej platformy posunula k stabilnejšiemu orgánu s medzifakultným zastúpením, vlastným rozpočtom a konkrétnymi komunitnými aktivitami. Študenti sú zapojení do programových rád, Akreditačnej rady Akadémie umení v Banskej Bystrici (ďalej len „AR AU“) a ďalších poradných a rozhodovacích platforiem. Anonymizované študentské a predmetové ankety sa využívajú pravidelne a ich výsledky vstupujú do programového hodnotenia. Súčasne však zostáva otvorenou otázkou úplné uzatváranie spätnej väzby: systém vie podnet identifikovať, prerokovať a prijať riešenie, no nie pri každom relevantnom prípade je rovnako dobre preukázateľná realizácia opatrenia a jeho následný účinok. Pripravovaný hybridný technologicko-procesný systém pre citlivé a anonymizované podnety preto treba k t3 hodnotiť ako **rozpracované opatrenie s vysokým potenciálom, nie ako už preukázaný výsledok**.

V oblasti **kvality vzdelávania** je zreteľný posun smerom k autentickému overovaniu umeleckých a profesijných kompetencií. AU BB posilňuje verejné umelecké výstupy, projektovú a ateliérovú prácu, prax, stáže, mobilitné okná a priebežnú spätnú väzbu počas tvorivého procesu. Súčasne sa zreteľnejšie diferencujú očakávania medzi bakalárskym, magisterským a doktorandským stupňom: od zvládnutia umeleckého jazyka a profesijných základov cez samostatnú autorskú tvorbu až po originálny umelecký

výskum. Pozitívne treba hodnotiť aj posilnenie teoretickej a spoločenskovednej zložky prostredníctvom personálnych kapacít Fakulty výtvarných umení Akadémie umení v Banskej Bystrici (ďalej len „FVU“) a spolupráce s Univerzitou Mateja Bela v Banskej Bystrici (ďalej len „UMB“) a Slovenskou akadémiou vied. Rezervou zostáva dôslednejšie preukazovanie toho, ako jednotlivé zmeny kurikula ovplyvnili dosahovanie výsledkov učenia, nie iba to, že boli realizované.

Prepojenie s profesionálnou praxou patrí medzi najsilnejšie oblasti. Profesijne orientované študijné programy Umelecká produkcia a Umenie a umelá inteligencia, Simulačné centrum ART3, Divadlo AU, Galéria FX, koncertné a ansámblové prostredie Fakulty múzických umení Akadémie umení v Banskej Bystrici (ďalej len „FMU“), spolupráca s externými umeleckými inštitúciami a medzinárodné intenzívne programy vytvárajú podmienky, v ktorých študent pracuje v režime blízkom profesionálnemu svetu ešte počas štúdia. Táto skúsenosť presahuje klasický model „predmetu o praxi“ a rozvíja produkčné, tímové, komunikačné, technologické a organizačné kompetencie. Slabším článkom je naďalej systematizované kariérne poradenstvo pre slobodné povolania. Podpora existuje decentralizovane cez pedagógov, workshopy, prax a partnerstvá, ale centrálna služba alebo integrovaný model s jasne definovanou dostupnosťou a vyhodnocovaním účinku zatiaľ nie je plne vytvorený.

V oblasti **akademickej integrity** je obraz zmiešaný. AU BB správne rozvíja autentické hodnotenie, priebežné sledovanie tvorivého procesu, ústne obhajoby a schopnosť študenta vysvetliť vlastné autorské rozhodnutia. Takýto model je pre umelecké vzdelávanie a v podmienkach generatívnej AI metodicky silný. Nie je však úplnou náhradou za systematické riešenie originality textových častí, pravidiel práce s netextovými zdrojmi a transparentného deklarovania použitia generatívnych nástrojov. Rozhodnutie nezavádzať ďalší komerčný antiplagiátorský systém možno považovať za obhájiteľné, iba ak bude sprevádzané robustným alternatívnym rámcom akademickej integrity. **Táto oblasť sa preto hodnotí ako čiastočne účinná a vyžadujúca ďalšie overenie.**

V oblasti **informačných a digitálnych podmienok** došlo k preukázateľnému zlepšeniu. Akademická knižnica Akadémie umení v Banskej Bystrici (ďalej len „knižnica“) rozšírila prístup k odborným zahraničným databázam, realizuje informačné vzdelávanie a elektronická archivácia záverečných prác uvoľnila časť fyzickej kapacity. Redizajn webového sídla a Databáza umenia zlepšili transparentnosť a prezentáciu tvorivých výstupov. Súčasne však nemožno digitálne zlepšenia interpretovať ako vyriešenie priestorovej infraštruktúry. Komplexnejšia modernizácia knižnice a viacerých podporných priestorov zostáva limitovaná investičnými kapacitami a konkuruje ďalším prioritným stavebným projektom.

Systém k t3 preukazuje schopnosť **identifikovať vlastné nedostatky**, čo je významný znak jeho maturity. V implementačných podkladoch AU BB otvorene pomenúva nedokončené oblasti: úplné uzatváranie trajektórie podnetov, kariérnu podporu, nerovnomerné zapájanie umelecko-výskumných pracovníkov do výučby, metodickú podporu doktorandských prác, potrebu lepšieho vyhodnocovania využívania jazykového vzdelávania, informačnú záťaž a priestorové limity. Hodnotenie preto nevychádza z predpokladu, že kvalita je stav bez nedostatkov. Za dôležitejšie považuje, či systém problém identifikuje, priradí mu zodpovednosť, prijme primerané opatrenie a dokáže spätne overiť jeho účinok.

Pre ďalšie obdobie sa ako prioritné javia: **(1)** nasadenie a ročné pilotné vyhodnotenie hybridného systému spätnej väzby; **(2)** zavedenie jednotnejšieho systému evidencie opatrení a ich účinku pri významných zisteniach z hodnotenia; **(3)** vytvorenie primeraného rámca akademickej integrity pre textové, netextové a AI-asistované výstupy; **(4)** systematizácia kariérnej podpory a práce s

absolventmi; (5) pravidelnejšie zapájanie umelecko-výskumných pracovníkov do vzdelávania; (6) dokončenie reformy doktorandského prostredia a následné overenie jej účinku; a (7) adresné externé financovanie priestorových a informačných potrieb, ktoré nemožno realisticky pokryť z bežných zdrojov školy.

2. Účel, predmet, rozsah a metodika holistického periodického hodnotenia

Účelom správy je poskytnúť AR AU analyticky ucelený obraz o tom, ako sa vnútorný systém kvality správa v reálnom prostredí akadémie. Predmetom hodnotenia preto nie je iba existencia predpisov, orgánov a dokumentácie, ale predovšetkým ich účinnosť: či vytvárajú podmienky na kvalitné vzdelávanie, či umožňujú včas identifikovať problémy, či podporujú informované rozhodovanie a či vedú k zlepšeniu študijných programov a študentskej skúsenosti.

Hodnotenie sa uskutočňuje na troch vzájomne prepojených úrovniach. Prvou je **inštitucionálna úroveň**, teda fungovanie VSK, AR AU, programových rád, kontrolných a riadiacich mechanizmov, podporných pracovísk a toku informácií. Druhou je **úroveň študijných programov**, na ktorej sa posudzuje dosahovanie výsledkov učenia, obsah a organizácia vzdelávania, hodnotenie študentov, personálne zabezpečenie, participácia zainteresovaných strán a reakcia na zistenia. Treťou je **prostredie umožňujúce realizáciu vzdelávania**: umelecká a výskumná infraštruktúra, informačné zdroje, medzinárodné prostredie, psychologická a kariérna podpora, digitálne služby a priestorové podmienky.

Metodika využíva longitudinalitu $t_1 - t_2 - t_3$. **t_1** predstavuje stav zachytený pri externom posudzovaní, z ktorého vychádzajú odporúčania SAAVŠ a identifikované nedostatky alebo rozvojové požiadavky. **t_2** predstavuje fázu reakcie AU BB, v ktorej boli jednotlivé zistenia interpretované, obhajované, spresňované alebo prekladané do opatrení. **t_3** predstavuje aktuálny stav preukázateľný k 31. augustu 2026. Takéto rozlíšenie je nevyhnutné najmä tam, kde existuje časový odstup medzi prijatím opatrenia a možnosťou preukázať jeho účinok.

Pri interpretácii t_2 je potrebné zohľadniť kontext. Časť pôvodných reakcií AU BB vznikala bezprostredne po období pandémie a v čase, keď bol vnútorný systém kvality nový. Niektoré stanoviská preto prirodzene používali vysvetľujúci alebo obhajujúci rámec. Holistické hodnotenie t_3 už nemá úlohu obhajovať stav z minulosti. Jeho úlohou je posúdiť, čo sa od daného obdobia zmenilo, čo zostalo nezmenené a či má akadémia dostatočné dôkazy o účinku prijatých opatrení.

Základnou analytickou jednotkou správy je logika **zámer – realizácia – výsledok – dôkaz – interpretácia – ďalšie opatrenie**. Zámer vyjadruje, čo chceta AU BB v danej oblasti dosiahnuť. Realizácia zachytáva prijaté organizačné, pedagogické, personálne alebo technologické opatrenie. Výsledok odpovedá na otázku, čo sa po realizácii reálne zmenilo. Dôkaz určuje, na základe čoho možno túto zmenu tvrdiť. Interpretácia posudzuje, či je zmena dostatočná, udržateľná a v súlade s cieľmi kvality. Ďalšie opatrenie sa uvádza tam, kde cyklus ešte nie je uzavretý alebo kde hodnotenie identifikovalo nové riziko.

Správa zámerne odlišuje **aktivitu, výstup a účinok**. Zakúpenie databázy je aktivita, sprístupnenie databázy študentom je výstup a preukázané používanie kvalitnejších zdrojov vo výučbe alebo záverečných prácach je účinok. Zriadenie orgánu je aktivita, pravidelná dokumentovaná činnosť je výstup a lepšie rozhodovanie na základe podnetov je účinok. Toto rozlíšenie je zásadné, pretože formálne splnenie odporúčania ešte nepreukazuje zvýšenie kvality.

Pri každej oblasti sa používajú tri oddelené hodnotiace atribúty. **Úroveň účinnosti** sa vyjadruje slovné ako účinná, prevažne účinná, čiastočne účinná alebo nepreukázaná. **Trend** sa interpretuje ako rastúci,

stabilný alebo zhoršujúci sa. **Sila dôkazov** sa označuje ako vysoká, stredná alebo nízka podľa toho, či sa záver opiera o viacero nezávislých a navzájom súhlasných zdrojov, o čiastkové dôkazy alebo prevažne o plánované opatrenia a kvalitatívne tvrdenia. Tieto tri atribúty sa nespájajú do jedného numerického skóre. Pri umeleckom vzdelávaní by takýto kompozitný index vytváral zdanlivú presnosť a mohol by prekryť podstatné kvalitatívne rozdiely.

Dôkazová báza zahŕňa implementačné stanoviská k odporúčaniam SAAVŠ, dokumentáciu programových rád, výsledky periodického hodnotenia študijných programov v roku 2026, informácie o študentských a predmetových anketách, činnosť Študentskej únie a podporných pracovísk, údaje o medzinárodnej spolupráci, podklady knižnice, dokumentáciu vnútorných predpisov a personálnych opatrení a kvalitatívne zistenia zo vzdelávacieho, umeleckého a výskumného prostredia. Tam, kde správa vychádza z pripravovaného opatrenia, je to výslovne uvedené a takýto prvok nie je hodnotený ako preukázaný účinok.

Významným metodickým princípom je **triangulácia**. Samotný názor jedného aktéra ani jeden dotazníkový výsledok sa nepovažuje automaticky za dostatočný dôvod na systémovú zmenu. Podnet sa posudzuje vo vzťahu k ďalším zdrojom, jeho opakovanosti, závažnosti, výsledkom vzdelávania, odbornému názoru programovej rady a podľa potreby aj k perspektíve externého prostredia. Rovnaký princíp platí pri pozitívnom hodnotení: samotná existencia aktivity nestačí, pokiaľ nie je možné doložiť jej využívanie, opakovanie alebo väzbu na výsledky vzdelávania.

Správa rešpektuje špecifiká malej špecializovanej umeleckej vysokej školy. Nie každý proces, ktorý je efektívny na veľkej univerzite, je primeraný AU BB. Primeranosť však nemožno používať ako argument proti transparentnosti, akademickej integrite alebo preukázateľnosti rozhodnutí. Malá veľkosť školy môže legitímne podporovať priamejšie a flexibilnejšie mechanizmy, ale zvyšuje zároveň význam jasného rozdelenia zodpovednosti, pretože personálne prepojenia môžu zvyšovať riziko konfliktu rolí alebo závislosti od individuálnej iniciatívy.

Časový rez správy je striktno stanovený na 31. august 2026. Opatrenia, ktoré majú nadobudnúť účinnosť od 1. septembra 2026, v akademickom roku 2026/2027 alebo v strategickom období od roku 2027, sa uvádzajú ako **pripravované alebo schválené kroky**, nie ako dosiahnuté výsledky. Toto sa týka najmä plného rozvoja Doktorandskej školy Akadémie umení v Banskej Bystrici (ďalej len „Doktorandská škola“), niektorých zmien vyplývajúcich z novej vysokoškolskej legislatívy, pripravovaných partnerstiev v kariérnom poradenstve a ďalších opatrení, ktorých reálny účinok bude možné overiť až v nasledujúcom cykle.

Hodnotenie sa vedome vyhýba dvom extrémom. Prvým je administratívny formalizmus, pri ktorom sa kvalita dokazuje množstvom dokumentov. Druhým je neformálnosť bez auditovateľnosti, pri ktorej sa kvalitné vzťahy a osobná komunikácia považujú za dostatočnú náhradu systému. **Zrelý VSK musí zachovať výhody bezprostredného umeleckého a komunitného prostredia a zároveň zabezpečiť, aby rozhodujúce procesy boli preukázateľné, opakovateľné a nezávislé od konkrétnych osôb.**

3. Chápanie kvality a profilácia AU BB ako umeleckej vysokej školy

AU BB vychádza z chápania kvality ako **súladu medzi zámerom a dosiahnutým výsledkom**, ktorý je doplnený inovatívnosťou, otvorenosťou voči podnetom a profesionalitou smerujúcou k excelentnosti. Takto definovaná kvalita nie je vlastnosťou jedného dokumentu ani jedného orgánu. Je vzťahom medzi tým, čo študijný program, pracovisko alebo inštitúcia deklaruje, a tým, čo je možné pozorovať vo výsledkoch vzdelávania, umeleckej a výskumnej činnosti a v skúsenosti študentov a ďalších zainteresovaných strán.

V umeleckom vysokoškolskom vzdelávaní má tento princíp osobitnú podobu. Výsledkom vzdelávania nie je iba súbor vedomostí, ale schopnosť študenta vytvoriť, interpretovať, reflektovať a profesionálne prezentovať umelecký výkon alebo dielo. Veľká časť podstatných kompetencií vzniká v procese, ktorý je individuálny, tvorivý a často experimentálny. Kvalita preto nemôže byť meraná iba štandardizovanými testami alebo objemom textovej produkcie. Musí kombinovať jasne definované výsledky učenia s kvalifikovaným umeleckým úsudkom, autentickým hodnotením, verejnou alebo odbornou konfrontáciou a reflexiou procesu tvorby.

Toto špecifikum však neznamená, že umelecké vzdelávanie stojí mimo všeobecných princípov zabezpečovania kvality. Práve naopak. Čím väčší význam má odborný úsudok pedagóga alebo komisie, tým dôležitejšie je, aby boli zrozumiteľné kritériá, aby existovala primeraná pluralita posudzovateľov a aby študent rozumel tomu, čo sa od neho očakáva. Čím individuálnejší je vzťah pedagóga a študenta, tým dôležitejšia je bezpečná možnosť spätnej väzby a riešenia konfliktov. Čím experimentálnejší je umelecký výskum, tým väčší význam má transparentné pomenovanie metodológie, zdrojov a autorského prínosu.

Profilácia AU BB vytvára prirodzené prepojenie medzi vzdelávaním, tvorivou činnosťou, umeleckým a vedeckým výskumom a profesionálnou praxou. Koncert, výstava, inscenácia, film, audiovizuálny výstup, performancia alebo interdisciplinárny projekt nie sú iba prezentačnými výsledkami školy. Sú zároveň vzdelávacím prostredím a v mnohých prípadoch aj autentickým spôsobom overenia dosiahnutých kompetencií. Verejnosť, odborná kritika, kurátori, dramaturgovia, festivalové poroty, profesionálni partneri a spolupracujúce inštitúcie poskytujú formu externej spätnej väzby, ktorú treba v umeleckej škole vnímať ako relevantný kvalitatívny vstup.

Zároveň je potrebné chrániť rozdiel medzi umeleckým úspechom a vzdelávacím úspechom. Umelecké dielo môže byť presvedčivé, aj keď študent nevie vysvetliť svoj proces alebo pracovať so zdrojmi; naopak, metodicky dobre zdokumentovaný projekt nemusí mať dostatočnú umeleckú kvalitu. Vysokoškolské vzdelávanie musí sledovať oboje. Preto je dôležité posudzovať nielen finálny výstup, ale aj priebeh práce, argumentáciu, reflexiu, schopnosť prijímať spätnú väzbu, tímovú spoluprácu, profesionálnu zodpovednosť a mieru samostatnosti primeranú stupňu štúdia.

Chápanie kvality na AU BB je úzko spojené s konceptom **kultúry kvality**. Cieľom nie je vytvoriť osobitnú skupinu pracovníkov, ktorí „vykonávajú kvalitu“ za zvyšok školy. Zodpovednosť za kvalitu sa rozkladá medzi vedenie, dekanské a pracoviskové riadenie, programové rady, AR AU, pedagógov, študentov, odborné a administratívne útvary a externých partnerov. Každá z týchto skupín má odlišnú úlohu, ale výsledok závisí od ich schopnosti zdieľať informácie a niesť zodpovednosť za rozhodnutia vo vlastnej kompetencii.

Pre malú umeleckú vysokú školu je osobitne dôležité, aby formalizácia nepoškodila to, čo je prirodzeným zdrojom kvality: bezprostrednosť, individuálnu prácu, schopnosť rýchlo reagovať a komunitný charakter. VSK má tieto vlastnosti podporovať a robiť ich udržateľnými. Nemá ich nahrádzať neprimeranou administratívou. Zároveň však musí zabezpečiť, aby sa kvalita neopierala iba o dobrú vôľu a osobné vzťahy. Preto je potrebná minimálna úroveň dokumentácie, pravidiel konfliktu záujmov, transparentných kompetencií, spätnej väzby a kontroly realizácie prijatých opatrení.

V tomto kontexte možno pozitívne interpretovať smerovanie AU BB k modelu, v ktorom sa pri bakalárskom vzdelávaní posilňuje autentická umelecká prax a primerane redukovujú tie textové požiadavky, ktoré nemajú jasnú väzbu na výsledky učenia. Tento posun však nesmie byť chápaný ako oslabovanie intelektuálnej náročnosti. Teoretické, historické, metodologické a spoločenskovedné poznanie zostáva dôležité ako nástroj kritickej reflexie a schopnosti umelca rozumieť kontextu

vlastnej práce. Kvalita spočíva v primeranom pomere a funkčnom prepojení, nie v mechanickom zvyšovaní alebo znižovaní počtu teoretických predmetov.

Rovnaký princíp sa uplatňuje pri interdisciplinarite. Interdisciplinarita nie je sama osebe indikátorom kvality. Kvalitatívnu hodnotu má vtedy, keď rozširuje možnosti študenta riešiť komplexný umelecký alebo výskumný problém, umožňuje mu porozumieť iným umeleckým jazykom a učí ho spolupracovať v podmienkach reálnej tvorivej produkcie. Vznik celouniverzitného programu Umenie a umelá inteligencia je v tomto smere významný tým, že medziodborovosť neprenáša iba do jednorazového projektu, ale do samotnej architektúry vzdelávania.

Kvalita umeleckej vysokej školy je napokon úzko spojená s jej otvorenosťou voči zmenám profesionálneho prostredia. Digitalizácia, generatívna AI, nové formy distribúcie kultúry, hybridné médiá, platformová ekonomika a premeny podmienok slobodných povolání zásadne menia kompetencie, ktoré absolvent potrebuje. AU BB preto musí chrániť umeleckú autonómiu a základné disciplíny a súčasne vytvárať priestor pre nové technológie, produkčné modely a interdisciplinárne formáty. VSK má v tomto procese fungovať ako mechanizmus kritickej adaptácie: nie ako nástroj nekritickeho nasledovania trendov, ale ako spôsob overovania, či zmena skutočne zvyšuje schopnosť programu naplňovať svoje poslanie.

4. Vývoj vnútorného systému kvality: od formalizácie ku kultúre kvality

Pri hodnotení vývoja VSK je potrebné vychádzať zo skutočnosti, že externé posudzovanie zachytilo AU BB v relatívne skorom období implementácie nových mechanizmov. Programové rady, AR AU a ďalšie štruktúry síce už existovali, ale jednotliví aktéri ešte len získavali praktickú skúsenosť s tým, čo znamená niesť zodpovednosť za pravidelné hodnotenie, úpravu a dokumentovanie študijného programu. Časť procesov preto v t1 pôsobila formálne a pri niektorých mechanizmoch bola nižšia angažovanosť alebo nedostatočná preukázateľnosť ich účinku.

V t2 sa AU BB sústredila na stabilizáciu systému a na vysvetlenie kontextu pôvodných zistení. Pandémia bola relevantným faktorom pri oslabenej participácii, komunikácii a sociálnych väzbách, no pri súčasnom hodnotení ju už nemožno používať ako vysvetlenie aktuálneho stavu. Pozitívne je, že v ďalšom období sa viaceré oblasti posunuli od vysvetľovania príčin k praktickým opatreniam: stabilizovala sa činnosť programových rád, rozšírila sa účasť študentov a praxe, vznikli alebo sa rozvinuli podporné mechanizmy a periodické hodnotenie v roku 2026 vytvorilo prvý komplexnejší test fungovania systému.

Význam prvého holistického cyklu periodického hodnotenia spočíva najmä v tom, že VSK po prvýkrát neoveruje iba jednotlivé študijné programy alebo dokumenty, ale aj vlastnú schopnosť opakovane vykonať hodnotiaci proces. V roku 2026 bolo možné posúdiť fungovanie programových rád, odborných panelov, AR AU a väzbu medzi zisteniami a úpravami študijných programov. **Táto skúsenosť predstavuje prechod od návrhu systému k jeho empirickému testu.**

V oblasti riadenia študijných programov je zreteľný posun k pravidelnejšej dokumentácii. Zo zasadnutí programových rád sa vedú zápisnice podľa jednotných pravidiel VSK a zúčastnení študenti a externí partneri môžu preukázateľne vstupovať do diskusie. To znižuje riziko, že participácia zostane iba formálnym členstvom v orgáne. Zároveň sa vytvára auditovateľná stopa medzi zistením, diskusiou a prijatým záverom.

Súčasná fáza však ukazuje, že samotná dokumentácia rokovania nie je posledným stupňom kvality. Pri viacerých odporúčaniach sa opakuje rovnaký limit: AU BB vie zdokumentovať, že problém bol

identifikovaný a prerokovaný, nie vždy však rovnako presvedčivo dokumentuje, čo sa stalo po prijatí záväzku. Tento rozdiel je podstatný. **Kultúra kvality sa nepreukazuje množstvom prerokovaných podnetov, ale schopnosťou uzavrieť cyklus zmeny.**

Vývoj spätnej väzby je dobrým príkladom tejto maturácie. V t₁ bola významnou témou nízka angažovanosť a potreba rozvíjať kanály spätnej väzby. V t₃ už nie je hlavným problémom absencia kanálov. Existujú ankety, priama komunikácia, študentské zastúpenie, Študentská únia Akadémie umení v Banskej Bystrici (ďalej len „Študentská únia“), Etická komisia Akadémie umení v Banskej Bystrici (ďalej len „Etická komisia“), študijní poradcovia, psychologická podpora a zákonné mechanizmy podaní. Problém sa posunul na vyššiu úroveň: ako tieto kanály prepojiť, ako zvoliť správny režim pre citlivý podnet a ako zabezpečiť sledovateľnosť výsledku. To je pozitívny vývoj, pretože samotný typ problému naznačuje vyššiu zrelosť systému.

Podobný posun nastal pri zapájaní externého prostredia. Pôvodná požiadavka sa sústreďovala na získavanie spätnej väzby od externých subjektov pri tvorbe a aplikácii študijných programov. V t₃ je externá prax v mnohých prípadoch súčasťou samotného vzdelávacieho procesu: prostredníctvom programových rád, workshopov, verejných umeleckých projektov, praxe, stáží a hodnotenia výstupov. Umelecké prostredie tak vytvára prirodzenú intenzitu kontaktu s praxou, ktorú VSK potrebuje zachytiť a premieňať na informovaný rozvoj študijných programov.

Dôležitou súčasťou vývoja je aj schopnosť systému rozlišovať medzi odporúčaním a jeho materiálnym cieľom. AU BB pri niektorých odporúčaníach nezvolila mechanickú implementáciu navrhovaného riešenia. Príkladom je nezavedenie ďalšieho paralelného antiplagiátorského systému alebo odmietnutie rigidného jednotného manuálu pre všetky dizertačné práce. Takýto postup môže byť znakom zrelosti, pokiaľ je alternatívne riešenie odborne zdôvodnené a jeho účinnosť je možné overiť. Nemôže však zostať iba na úrovni deklarácie špecifickosti umeleckého vzdelávania. Tam, kde sa odporúčané riešenie nepoužije, rastie nárok na dôkaz, že zvolená alternatíva spoľahlivo naplňa ten istý cieľ.

Z hľadiska governance je významné, že sa v praxi preverili pravidlá konfliktu záujmov. Pri identifikovanom možnom konflikte v súvislosti s univerzitným študijným programom Umenie a umelá inteligencia bol konflikt oznámený a dotknutá osoba sa nezúčastnila príslušného rozhodovania a hlasovania. Pre hodnotenie je dôležitejší tento praktický test mechanizmu než samotná existencia pravidla. Súčasne zostáva potrebné zachovať citlivosť na konflikt rolí v malom akademickom prostredí, kde sú personálne prepojenia prirodzene častejšie.

Kontrolnú dimenziu systému posilňuje pôsobenie kontrolóra vnútorných procesov, ktorý sleduje implementáciu VSK a môže prepájať kontrolné zistenia s vedením akadémie a AR AU, pričom v rade nemá hlasovacie právo. Takéto nastavenie je primerané, pokiaľ sa kontrolná funkcia nestane paralelnou rozhodovacou autoritou. Jej pridaná hodnota spočíva v schopnosti identifikovať nedostatok a zabezpečiť, aby sa informácia dostala k orgánu s kompetenciou prijať opatrenie.

Vývoj v rokoch 2022 – 2026 preto možno charakterizovať ako **prechod od inštalácie systému k jeho prvému uzatváraniu**. Nie všetky cykly sú už uzatvorené a nie všetky opatrenia majú doložený účinok. Napriek tomu je zreteľné, že kvalita sa stáva súčasťou bežného rozhodovania, nie iba periodicou administratívnou udalosťou. Najbližšou výzvou už nie je vytvárať ďalšie štruktúry, ale zjednodušiť procesy, odstrániť duplicity, zvýšiť dátovú sledovateľnosť a dôslednejšie odlišovať medzi prijatým opatrením a preukázanou zmenou.

Hodnotiaci záver kapitoly: vývoj VSK má rastúci trend a systém je prevažne účinný. Sila dôkazov je stredná až vysoká pri fungovaní štruktúr a participácii, stredná pri preukazovaní účinku opatrení. Hlavným reziduálnym rizikom je neúplné uzatváranie PDCA cyklu a rast administratívnej záťaže pri narastajúcom objeme dokumentácie.

5. Kvalita vzdelávania a dosahovanie výsledkov učenia

Hodnotenie kvality vzdelávania na umeleckej vysokej škole musí vychádzať predovšetkým z otázky, či študijné programy vedú študenta k výsledkom učenia primeraným profilu absolventa, stupňu štúdia a aktuálnemu profesionálnemu a umeleckému prostrediu. Formálna správnosť informačných listov, študijných plánov a personálneho zabezpečenia je nevyhnutnou podmienkou, nie však postačujúcim dôkazom kvality. Rozhodujúca je funkčná súvislosť medzi deklarovanými výsledkami učenia, spôsobom výučby, charakterom zadávaných úloh a spôsobom, akým sa dosiahnuté kompetencie reálne overujú.

V období t1 boli v externom hodnotení identifikované viaceré otázky týkajúce sa teoretickej zložky štúdia, diferencovania náročnosti jednotlivých stupňov, prechodu študentov pri úpravách študijných programov, práce so zdrojmi a schopnosti prepájať vzdelávanie s profesionálnou praxou. V t3 možno pozorovať zmenu v spôsobe, akým AU BB tieto otázky interpretuje. Ťažisko sa presúva od mechanického pridávania povinností k posudzovaniu ich významu pre profil absolventa. Tento princíp je správny, pokiaľ je podporený dostatočne presným mapovaním výsledkov učenia a dôkazmi o tom, že redukcia jednej formy výkonu je nahradená rovnako náročným a relevantnejším spôsobom overovania kompetencií.

Autentické hodnotenie predstavuje jednu z najsilnejších strán umeleckého vzdelávania AU BB.

Ateliérová práca, individuálne konzultácie, skúšobný proces, priebežné prezentácie rozpracovaných projektov, verejné koncerty, inscenácie, výstavy, filmové a audiovizuálne výstupy umožňujú sledovať nielen výsledok, ale aj vznik umeleckého výkonu. Pedagóg má možnosť pozorovať rozhodovanie študenta v čase, jeho reakciu na spätnú väzbu, schopnosť korigovať postup a obhájiť vlastné tvorivé riešenie. Pri kolektívnych formách zároveň možno overovať tímové kompetencie, komunikáciu, zodpovednosť a schopnosť koordinovať vlastný výkon s prácou ostatných.

Takýto model je z hľadiska kvality presvedčivejší než hodnotenie založené iba na jednorazovom finálnom výstupe. Zároveň však vyžaduje, aby kritériá hodnotenia boli pre študenta dostatočne zrozumiteľné. Kvalifikovaný umelecký úsudok pedagóga je nenahraditeľný, nemôže však byť úplne netransparentný. V ďalšom období preto považujem za vhodné overovať, či študenti pri kľúčových predmetoch rozumejú tomu, ktoré dimenzie ich výkonu sa posudzujú, ako sa rozlišuje technická, interpretačná, autorská, koncepčná a reflexívna kvalita a akým spôsobom sa priebežná spätná väzba premieta do záverečného hodnotenia.

Významný posun nastal aj v chápaní rozdielu medzi bakalárskym, magisterským a doktorandským stupňom. AU BB ho nevymedzuje predovšetkým množstvom textu alebo počtom úloh, ale rastúcou mierou samostatnosti, komplexnosti problému a autorskej zodpovednosti. V bakalárskom stupni je ťažisko v osvojovaní umeleckého jazyka, remeselných, interpretačných a tvorivých základov a v ich praktickom použití. Magisterský stupeň vyžaduje samostatnejšiu formuláciu umeleckého zámeru, schopnosť riešiť komplexnejší tvorivý problém a kriticky reflektovať vlastnú tvorbu. Doktorandský stupeň má smerovať k originálnemu umeleckému a výskumnému prínosu, metodologickému ukotveniu a schopnosti komunikovať výsledok v odbornom a medzinárodnom kontexte.

Toto koncepčné rozlíšenie je primerané a zodpovedá charakteru umeleckého vzdelávania. **Otvorenou hodnotiacou otázkou však zostáva, do akej miery je progresia medzi stupňami rovnako zreteľná aj v konkrétnych predmetoch, zadaniach a hodnotiacich kritériách naprieč všetkými študijnými programami.** Samotná správna deklarácia nestačí. V ďalších cykloch by preto programové rady mali pracovať s vybranými vzorkami študentských výstupov a overovať, či rozdiel medzi stupňami možno preukázať na reálnej úrovni samostatnosti, komplexnosti a reflexie.

Pri teoretickej zložke vzdelávania došlo k posunu od otázky rozsahu k otázke funkcie. Na FVU boli posilnené kapacity v oblasti teórie a dejín umenia a rozvinula sa spolupráca so širším akademickým a výskumným prostredím. Memorandum a následná spolupráca so Slovenskou akadémiou vied rozširujú možnosť konfrontovať umeleckú tvorbu s humanitným a umelecko-výskumným diskurzom. Dohodnutá možnosť využívať od akademického roka 2026/2027 vybrané predmety Filozofickej fakulty UMB predstavuje perspektívne rozšírenie ponuky, k dátumu tejto správy však ide o **pripravené opatrenie, nie o preukázaný výsledok t3.** Jeho účinok bude možné posúdiť až podľa reálneho záujmu študentov, absolvovania predmetov a spätnej väzby na ich prínos.

Za správne považujem, že AU BB nereaguje na slabšie výsledky v teoretických predmetoch automatickým zvyšovaním ich počtu alebo rozsahu. Ak sa opakovane objavuje neprimeraná neúspešnosť, treba posudzovať celý reťazec: predpoklady študenta pri vstupe, nadväznosť predmetov, obsah a metódy výučby, dostupnosť zdrojov, študijnú záťaž aj primeranosť skúšania. Teória má v umeleckom programe rozvíjať schopnosť argumentovať, interpretovať, kontextualizovať a reflektovať vlastnú tvorbu. Ak sa zmení na izolovanú pamäťovú bariéru bez väzby na profil absolventa, jej formálna náročnosť nemusí predstavovať kvalitu.

Významným prvkom kvality je práca so zdrojmi. Knižnica rozšírila dostupnosť odborných a elektronických zdrojov a poskytuje informačné vzdelávanie zamerané na katalóg, elektronické informačné zdroje a Centrálny register záverečných prác. V umeleckom prostredí treba zároveň chápať zdroj širšie než iba ako odborný článok alebo monografiu. Relevantným zdrojom môže byť partitúra, nahrávka, film, inscenácia, obrazové dielo, digitálny artefakt, archívny materiál alebo dokumentácia tvorivého procesu. Kvalita spočíva v schopnosti študenta zdroj identifikovať, kriticky interpretovať, transparentne uviesť jeho pôvod a odlíšiť prevzatý alebo transformovaný materiál od vlastného autorského prínosu.

Interdisciplinarita sa v t3 výraznejšie presúva z roviny jednotlivých projektov do kurikula. Celouniverzitný profesijne orientovaný študijný program Umenie a umelá inteligencia je najviditeľnejším príkladom takéhoto posunu. Jeho význam pre hodnotenie kvality nespočíva iba v aktuálnosti témy AI, ale v potrebe vytvoriť vzdelávacie prostredie, v ktorom sa stretávajú rozdielne umelecké jazyky, technológie, tímová práca, produkcia a kritická reflexia. Program zároveň predstavuje skúšku schopnosti AU BB riadiť študijný program presahujúci tradičné fakultné hranice. Je preto vhodné sledovať nielen jeho atraktivitu, ale aj kvalitu koordinácie, dostupnosť personálnych kapacít, kontinuitu technologického vybavenia a skutočný interdisciplinárny charakter študentských výstupov.

Medzifakultná spolupráca sa rozvíja aj prostredníctvom spoločných tvorivých projektov, workshopov a produkčných formátov. V umeleckom vzdelávaní má takáto spolupráca vysokú hodnotu vtedy, keď študent nie je iba účastníkom spoločného podujatia, ale musí riešiť problém vyžadujúci perspektívu inej disciplíny. Preto odporúčam pri ďalšom periodickom hodnotení sledovať nielen počet medziodborových aktivít, ale aj to, aké výsledky učenia sa nimi dosahujú a či študent vie pomenovať, čo sa naučil v interakcii s inou disciplínou.

Pri úpravách študijných programov je pozitívnym znakom prechod od statického chápania študijného programu k modelu kontinuálneho zlepšovania. AU BB rozlišuje medzi bežnou priebežnou úpravou, zásadnou transformáciou a vytvorením nového programu. Pri priebežnej úprave je racionálne, aby sa preukázateľne prínosná zmena dostala aj k už študujúcim študentom, ak nezasahuje retroaktívne do splnených povinností alebo legitímnych očakávaní. Pri zásadnej zmene môže byť vhodný súbeh starého a nového programu. **Kvalitatívne správny princíp je preto „zlepšenie bez zbytočného odkladu – pri súčasnej ochrane študenta“.**

Tento prístup však kladie vyššie nároky na dokumentáciu tranzície. Pri každej významnej úprave musí byť zrejmé, akých skupín študentov sa dotýka, ktoré už splnené povinnosti sa uznávajú, ako sa rieši ekvivalencia predmetov a či zmena nevytvára neprimeranú dodatočnú záťaž. V ďalšom období odporúčam, aby programové rady pri zásadnejších zmenách explicitne zaznamenali aj krátke posúdenie dopadu na študenta a pedagogické kapacity.

Samostatnou témou je študijná záťaž. V umeleckých programoch sa významná časť práce odohráva mimo klasickej kontaktnej výučby: individuálna tvorba, skúšanie, ateliérová príprava, produkcia, technická realizácia, verejné prezentácie a reflexia môžu byť časovo veľmi náročné. Preto nemožno kvalitu odvodiť od počtu kontaktných hodín alebo rozsahu písomných úloh. Programové rady by mali pri periodickom hodnotení pracovať aj s reálnou skúsenosťou študentov a pedagógov a overovať, či deklarovaná záťaž zodpovedá skutočným požiadavkám a či sa náročné projektové obdobia neprekrývajú spôsobom, ktorý znižuje kvalitu učenia.

Význam profesionálneho prostredia pre hodnotenie výsledkov učenia je na AU BB nadpriemerne vysoký. Verejné umelecké výstupy, externí odborníci, spolupráca s kultúrnymi inštitúciami, festivaly, výstavy a produkcie umožňujú konfrontovať študentský výkon s prostredím mimo školy. To je silný dôkaz relevancie programu, ale treba ho interpretovať opatrne. Úspešná verejná prezentácia sama osebe nepreukazuje všetky výsledky učenia. Pre VSK je potrebné zachytiť, čo externá spätná väzba odhalila a či viedla k zmene zadania, obsahu predmetu, technického zabezpečenia alebo organizácie výučby.

Z pohľadu celkového hodnotenia možno konštatovať, že AU BB v t3 disponuje vzdelávacím modelom, ktorý je **silne orientovaný na autentický umelecký výkon, tvorivý proces a kontakt s profesionálnym prostredím**. Významným pozitívnym trendom je aj rozvoj interdisciplinarity, profesijne orientovaných študijných programov a premyslenejšie rozlišovanie medzi stupňami štúdia. Slabším miestom zostáva systematická agregácia dôkazov o dosahovaní výsledkov učenia naprieč študijnými programami. Mnohé dôkazy majú kvalitatívnu a lokálnu povahu a nie sú zatiaľ spracované tak, aby bolo možné jednoducho porovnávať vývoj v čase.

Hodnotiaci záver kapitoly: oblasť kvality vzdelávania je prevažne účinná a vykazuje rastúci trend. Sila dôkazov je vysoká pri existencii autentických foriem výučby a hodnotenia a stredná pri preukazovaní ich systematického účinku na výsledky učenia. Prioritou je zlepšiť prácu s priamymi dôkazmi o študentskom výkone, reálnej študijnej záťaži a progresii medzi stupňami bez vytvárania neprimeranej administratívy.

6. Študentská skúsenosť, spätná väzba, participácia a podporné služby

Študentská skúsenosť je jedným z najvýraznejších príkladov vývoja medzi t1 a t3. Pôvodné zistenia poukazovali na nižšiu angažovanosť, komunikačné bariéry a potrebu rozvinúť mechanizmy anonymizovanej spätnej väzby. V t2 AU BB časť situácie vysvetľovala dôsledkami pandemického obdobia. V t3 už možno hodnotiť konkrétne štruktúry, ich stabilizáciu a schopnosť vstupovať do

rozhodovania. **Hlavná otázka sa preto posunula od toho, či študent má možnosť hovoriť, k tomu, či inštitúcia vie jeho relevantný podnet preukázateľne spracovať a uzavrieť.**

Základom systému zostávajú anonymizované študentské a predmetové ankety. Ich význam však nespočíva v samotnom zbere odpovedí. Podľa podkladov sa výsledky po semestri prerokúvajú v programových radách a vedeniach fakúlt a diskutujú so študentmi. Takýto postup vytvára dôležitú väzbu medzi agregovaným názorom študentov a orgánom, ktorý pozná obsah a personálne zabezpečenie konkrétneho študijného programu. Zároveň umožňuje odlíšiť jednorazovú nespokojnosť od opakovaného alebo systémového problému.

Za metodicky správne považujem, že AU BB nevytvára samostatný formálny akčný plán ku každému jednotlivému podnetu. Takýto model by v malej inštitúcii vytváral neprimeranú administratívu a mohol by viesť k mechanickému reagovaniu na jednotlivé názory bez posúdenia kontextu. Pri významnom alebo opakovanom probléme však musí byť vždy identifikované **opatrenie, zodpovednosť, termín a spôsob overenia výsledku**. Práve posledná časť reťazca je dnes najmenej rovnomerne dokumentovaná.

Výrazným pozitívnym posunom je Študentská únia. V čase externého hodnotenia bola novou a menej stabilnou platformou; v t3 má zastúpenie všetkých troch fakúlt, pravidelne zasadá, vedie zápisnice a disponuje vyčleneným rozpočtom, o ktorého použití rozhoduje jej rada. Podporuje medzifakultné komunitné aktivity a vytvára priamy komunikačný kanál s vedením. Z hľadiska kvality je dôležité, že jej funkcia nie je redukovaná na organizovanie podujatí. Má potenciál artikulovať spoločné študentské témy, ktoré presahujú jednotlivý predmet alebo pracovisko.

Študentská participácia je širšia než činnosť Študentskej únie. Študenti sú členmi programových rád, vstupujú do činnosti AR AU a podľa vnútorného usporiadania aj do ďalších poradných platforiem. Zápisnice umožňujú preukázať, že ich účasť nie je iba nominálna. V budúcnosti však odporúčam sledovať aj **kvalitu participácie**: či študentský člen dostáva podklady včas, či rozumie svojej úlohe, či má priestor formulovať odlišné stanovisko a či možno identifikovať rozhodnutia, pri ktorých študentský vstup reálne ovplyvnil výsledok.

Viacúrovňový charakter spätnej väzby je z hľadiska ochrany študenta vhodný. Bežná spätná väzba k výučbe, etický podnet, psychologicky citlivá situácia a formálna sťažnosť nemajú byť spracované jedným univerzálnym mechanizmom. Etická komisia vytvára osobitnú cestu pre etické otázky a jej zloženie s externými a študentskými členmi posilňuje pluralitu posúdenia. Študijní poradcovia a psychologická podpora majú inú funkciu. Zákonné sťažnostné postupy zase nemožno nahrádzať anonymným formulárom tam, kde právna povaha veci vyžaduje identifikáciu účastníka.

Najvýznamnejším rozvojovým projektom v tejto oblasti je pripravovaný **hybridný technologicko-procesný systém pre citlivé a anonymizované podnety**. Jeho koncepcia reaguje na správne identifikovaný problém: anonymita vstupu nestačí, ak nie je zabezpečené nestranné posúdenie, kompetentné postúpenie, evidencia rozhodnutia a sledovanie realizácie opatrenia. Technologická vrstva má zlepšiť bezpečnosť a sledovateľnosť; procesná vrstva má zabezpečiť, aby podnet smeroval k správne orgánu a nestratil sa medzi prijatím a výsledkom.

K dátumu 31. augusta 2026 je však mechanizmus v testovaní. **Nie je preto možné hodnotiť jeho účinnosť ako preukázanú.** V t3 možno pozitívne hodnotiť identifikáciu problému, návrh procesu a začatie implementácie. Skutočnú kvalitu systému bude možné posúdiť až po reálnej prevádzke, keď bude dostupný dostatočný počet prípadov a spätná väzba používateľov.

Pri prvom roku prevádzky odporúčam sledovať súbor ukazovateľov, ktoré spoločne zachytia dostupnosť, dôveru, procesnú efektívnosť aj účinnosť. **Informovanosť** možno sledovať podielom študentov, ktorí vedia, kde a ako citlivý podnet podať. **Dôvera** sa má overovať anonymným zisťovaním, či študenti veria ochrane anonymity a férovému preskúmaniu. **Využívanie** možno vyjadriť počtom podnetov na 100 študentov, ale tento údaj sa nesmie interpretovať izolovane: rast môže znamenať vyššiu dôveru aj väčší počet problémov a pokles môže znamenať zlepšenie prostredia aj stratu dôvery.

Procesnú responzivnosť je vhodné merať mediánom času od prijatia podnetu po prvé procesné posúdenie a mediánom času do uzavretia riešiteľného prípadu. **Úplnosť spracovania** má vyjadrovať podiel relevantných podnetov, pri ktorých je zachytený výsledok, prijaté opatrenie alebo odôvodnenie, prečo opatrenie nebolo potrebné. **Uzatvorenie spätnej väzby** možno merať podielom prípadov, pri ktorých podávateľ dostal informáciu o stave alebo výsledku, ak to anonymný režim technicky a právne umožňuje.

Najdôležitejším ukazovateľom maturity systému je **overenie účinku opatrenia**. Nestačí, že sa pri podnete eviduje status „vybavené“. Pri opatreniach s dlhodobším účinkom má byť zrejmé, či sa po primeranom čase overilo, že zmena skutočne nastala. Doplnkovým indikátorom je podiel opakujúcich sa problémov rovnakého typu. Ak sa ten istý problém vracia, môže to znamenať, že systém rieši jednotlivé prípady, ale nie ich príčinu.

Pri bezpečnosti je cieľovým stavom **nulový počet potvrdených incidentov narušenia anonymity alebo neoprávneného prístupu**. Každý incident musí byť analyzovaný bez ohľadu na absolútny počet. Zároveň treba sledovať dostupnosť systému medzi fakultami a skupinami študentov tak, aby sa odhalili pracoviská, z ktorých neprichádza žiadna spätná väzba. Nulový počet podnetov nemusí byť dôkazom bezproblémového prostredia.

Za hlavný súhrnný indikátor úspechu preto považujem **podiel relevantných podnetov, pri ktorých sa podarilo uzavrieť celý cyklus prijatie – posúdenie – rozhodnutie – opatrenie – overenie účinku**. Tento ukazovateľ priamo zodpovedá chápaniu kvality ako súladu medzi zámerom a reálnym výsledkom.

Podporné služby vykazujú pozitívny trend najmä v oblasti psychologického poradenstva. Systém sa posúva od prevažne individuálnej intervencie k preventívnym a komunitným aktivitám. V umeleckom vzdelávaní je tento posun osobitne významný, pretože študenti pracujú v prostredí verejného hodnotenia osobného výkonu, intenzívnej tvorivej práce a často vysokej identifikácie s vlastným dielom. Workshopy, psychohygiena, témy zvládania záťaže a tímovej komunikácie preto nemožno vnímať ako periférny benefit, ale ako podporu podmienok, v ktorých môže študent stabilne dosahovať výsledky učenia.

Pozitívnym znakom je aj prenášanie niektorých kompetencií priamo do kurikula. Pri nových programoch sa objavujú témy tímovej dynamiky, time managementu, komunikácie, riešenia konfliktov a ďalších prenositeľných zručností; na FMU bol do ponuky zaradený predmet zameraný na spoločenskú, psychickú a fyzickú prípravu hudobníka. Účinok takýchto opatrení však treba v ďalších cykloch vyhodnocovať podľa skúsenosti študentov a nie iba podľa existencie predmetu.

Pri podpore študentov zostáva dôležitá dostupnosť služieb naprieč fakultami. Malá veľkosť AU BB je výhodou z hľadiska bezprostrednosti, ale môže vytvárať aj riziko závislosti od konkrétnych osôb. VSK má preto overovať, či študent vie, na koho sa obrátiť, či je podpora dostupná aj v období zvýšenej záťaže a či pri zmene personálu nedochádza k prerušeniu služby. Osobitnú pozornosť si vyžadujú zahraniční študenti a skupiny s odlišnými adaptačnými potrebami, pričom ochrana súkromia musí mať prednosť pred snahou o detailné vykazovanie jednotlivých prípadov.

Celkovo možno konštatovať, že oblasť študentskej participácie prešla od relatívne slabej viditeľnosti k viacvrstvovému modelu, v ktorom má študent formálne aj neformálne možnosti vstupovať do rozhodovania. **Najväčšia rezerva už nespočíva v počte kanálov, ale v konzistentnom uzatváraní spätnej väzby.** Pripravovaný hybridný mechanizmus môže túto medzeru významne znížiť, jeho prínos však musí byť po nasadení preukázaný dátami a používateľskou skúsenosťou.

Hodnotiaci záver kapitoly: študentská skúsenosť, participácia a podporné služby vykazujú rastúci trend a sú prevažne účinné. Sila dôkazov je stredná až vysoká pri existencii a fungovaní participatívnych štruktúr, stredná pri preukazovaní dopadu spätnej väzby a zatiaľ nízka pri účinnosti hybridného systému, ktorý ešte nie je v plnej prevádzke. Prioritou je uzavretie feedback loopu a dôkazové overovanie realizovaných opatrení.

7. Profesionalizácia, prepojenie s praxou a integrácia umeleckého výskumu do vzdelávania

Prepojenie vzdelávania s profesionálnym prostredím patrí medzi oblasti, v ktorých sa profilácia AU BB prejavuje najvýraznejšie. V umeleckých odboroch nemožno profesijnú pripravenosť redukovať na absolvovanie samostatného predmetu o trhu práce. Študent potrebuje vedieť vytvoriť a verejne prezentovať dielo, pracovať v produkčnom režime, dodržiavať termíny, komunikovať s partnerom alebo publikom, orientovať sa v autorskoprávných a projektových otázkach, budovať portfólio a podľa charakteru profesie fungovať ako zamestnanec, podnikateľ alebo osoba v slobodnom povolaní.

V t3 je možné identifikovať výraznejšie systémové prepojenie profesijnej prípravy s kurikulumom a produkčným prostredím. Vznik profesijne orientovaných študijných programov Umelecká produkcia a Umenie a umelá inteligencia predstavuje posun od doplnkových workshopov k študijným programom, v ktorých sú požiadavky praxe súčasťou samotnej koncepcie vzdelávania. Pri ich hodnotení však bude potrebné rozlišovať medzi správne navrhnutou profesijnou orientáciou a jej reálnym účinkom na absolventa; pri novších programoch ešte nie je k dispozícii dostatočne dlhá absolventská trajektória.

Silným prvkom AU BB sú prostredia, ktoré simulujú alebo priamo uskutočňujú profesionálnu umeleckú prevádzku. Simulačné centrum ART3 vytvára podmienky pre audiovizuálnu a multimediálnu produkciu, postprodukciiu, streamovanie a dokumentáciu. Divadlo Akadémie umení umožňuje študentom pracovať v kontinuálnej verejnej divadelnej prevádzke. Galéria FX prepája autorskú, kurátorskú a prezentačnú skúsenosť a koncertné priestory FMU umožňujú hodnotiť interpretačný výkon v režime verejného vystúpenia. **Spoločným kvalitatívnym znakom týchto pracovísk je „learning by doing“ – študent sa učí v podmienkach, ktoré obsahujú reálnu zodpovednosť za výsledok.**

Takýto model má vysokú hodnotu, ak produkčná aktivita zostáva vzdelávacím procesom. Rizikom každého autentického pracovného prostredia je, že študent začne plniť úlohy potrebné pre chod produkcie bez dostatočnej reflexie toho, čo sa nimi učí. Preto je potrebné pri projektoch zachovať jasné pedagogické vedenie, primeranosť pracovnej záťaže a spätnú väzbu. Výsledkom nemá byť iba profesionálne vyzerajúci produkt, ale preukázateľný rozvoj kompetencií študenta.

Externí odborníci a profesionálne inštitúcie vstupujú do študijných programov prostredníctvom programových rád, workshopov, hodnotenia umeleckých výstupov, spolupráce na projektoch a verejnej prezentácie. Tento model je pre umeleckú školu primeranejší než jednorazové dotazovanie zamestnávateľov. VSK by však mal priebežne zachytávať, ktoré zistenia z profesionálneho prostredia boli natoľko významné, že viedli k úprave programu. Práve táto dokumentovaná spätná väzba odlišuje intenzívny kontakt s praxou od systémového využívania praxe pri zabezpečovaní kvality.

AU BB zároveň rozvíja spoločné jadro kompetencií potrebných pri prechode do profesionálneho prostredia: orientáciu v právnom a ekonomickom postavení umelca, autorské právo, grantové a projektové financovanie, zostavenie rozpočtu, profesionálne portfólio a prezentáciu vlastnej tvorby. Za správne považujem rozhodnutie nepresadzovať úplne identický predmet na všetkých fakultách. Potreby hudobníka, výtvarného umelca, herca, režiséra, filmára alebo producenta sa odlišujú. Efektívnejší je model spoločného jadra doplneného odborovo špecifickými formami.

Kariérne poradenstvo zostáva oproti samotnej profesijnej príprave menej systematizovanou oblasťou.

Významnú časť mentoringu prirodzene poskytujú pedagógovia, ktorí sú aktívnymi umelcami a profesionálmi. Tento model je hodnotný a zodpovedá individuálnemu charakteru umeleckého vzdelávania, zároveň je však personálne závislý a jeho dostupnosť môže byť medzi pracoviskami nerovnomerná. AU BB zatiaľ nemá plne integrovanú centrálnu službu kariérneho poradenstva pre študentov a absolventov v slobodnom povolání.

Členstvo v konzorciu U10+, rokovania o spolupráci s regionálnym Welcome Hub a existujúci Alumni klub predstavujú potenciálne zdroje ďalšieho rozvoja. K dátumu hodnotenia však ide čiastočne o možnosti a pripravované partnerstvá. Alumni platforma nie je využívaná systematicky a prípadné centrum kariérnej podpory je témou ďalšieho strategického obdobia. Preto túto oblasť hodnotíme ako **funkčnú v decentralizovanej podobe, ale nie ešte systémovo uzavretú.**

Druhou časťou tejto kapitoly je vzťah umeleckého výskumu a vzdelávania. V doktorandskom stupni sa od roku 2022 posilňuje spoločný celouniverzitný priestor, pričom v októbri 2025 vzniklo Centrum pre podporu doktorandského štúdia. Kolokvium doktorandov vytvára priestor na prezentáciu projektov a konfrontáciu rozdielnych umeleckých a metodologických prístupov. To je relevantný dôkaz, že interdisciplinarita v treťom stupni nezostáva iba deklarovaným cieľom.

Doktorandská škola pripravovaná od 1. septembra 2026 môže tento model ďalej systematizovať prostredníctvom spoločnej metodologickej, výskumnej a prenositeľnej prípravy. **K dátumu tejto správy však jej účinnosť nie je možné hodnotiť**, pretože ide o opatrenie nastupujúce až po hodnotenom časovom reze. V ťz je možné hodnotiť pripravenosť koncepcie a existenciu predchádzajúcej infraštruktúry, nie výsledky fungovania Doktorandskej školy.

Pri umeleckom výskume zostáva otvorená aj medzinárodná dimenzia. Interné podklady výslovne priznávajú, že systematické aktivity AU BB v platformách typu ELIA Artistic Research Platform, Society for Artistic Research alebo Research Catalogue zatiaľ absentujú. Toto zistenie považujem za dôležité, pretože ukazuje schopnosť pomenovať oblasť, v ktorej vnútorný rozvoj ešte nie je dostatočne konfrontovaný s etablovaným medzinárodným prostredím artistic research. Ďalší krok by preto nemal spočívať iba vo všeobecnej internacionalizácii doktorandov, ale v cielenej účasti na sieťach a platformách umeleckého výskumu.

Samostatným problémom je transfer expertízy umelecko-výskumných pracovníkov do vzdelávania. Ich pôsobenie na pracovisku zameranom na vývoj a výskum v oblasti vedy a umenia vytvára kapacitu pre projekty, umelecký výskum a odborný rozvoj. V súčasnosti sa ich kontakt so študentmi realizuje prostredníctvom seminárov, workshopov, konzultácií a projektovej spolupráce. Tento model je flexibilný, ale nie rovnako pravidelný naprieč programami. **Pozitívna existencia expertízy preto ešte neznamená jej systematický pedagogický transfer.**

Odporúčam vytvoriť jednoduchý rámec, v ktorom programové rady raz ročne identifikujú, či profil konkrétneho umelecko-výskumného pracovníka vytvára pridanú hodnotu pre vybrané predmety, ateliéry, projekty alebo doktorandské témy. Nejde o zavedenie povinného pedagogického úväzku pre

každého pracovníka, ale o to, aby sa vzťah medzi výskumnou kapacitou a vzdelávaním posudzoval zámerne, nie iba podľa ad hoc príležitostí.

Internacionalizácia predstavuje silný podporný faktor profesionalizácie aj výskumu. Interné údaje uvádzajú rozsiahlu sieť partnerských dohôd a vysokú intenzitu mobilit vzhľadom na veľkosť akadémie. Ešte významnejšie je, že zahraničná spolupráca sa rozvíja prostredníctvom Blended Intensive Programmes, masterclassov, workshopov, spoločnej tvorby a verejných výstupov. Graphic Art Lab, Physical Theatre Lab, Contemporary Acting Lab a ďalšie formáty ukazujú posun od mobility jednotlivca k spoločnému medzinárodnému vzdelávaciemu prostrediu.

Pri ďalšom hodnotení internacionalizácie odporúčam menej zdôrazňovať samotné počty mobilit a viac sledovať ich vzdelávací účinok: či mobilita viedla k zmene pedagogickej metódy, vzniku spoločného projektu, opakovanej spolupráci, rozvoju jazykovej alebo profesijnej kompetencie, zapojeniu zahraničného odborníka do programu alebo k medzinárodnému výstupu študenta. Tým sa internacionalizácia pevnejšie prepojí s kvalitou vzdelávania.

Hodnotiaci záver kapitoly: prepojenie s profesionálnou praxou patrí medzi najsilnejšie oblasti AU BB a vykazuje rastúci trend so strednou až vysokou silou dôkazov. Kariérne poradenstvo je čiastočne účinné, ale organizačne fragmentované. Integrácia umeleckého výskumu do vzdelávania sa rozvíja, no je nerovnomerná; pripravovanú Doktorandskú školu a budúce medzinárodné zapojenie nemožno ešte považovať za dosiahnutý výsledok. Prioritou je systematizovať transfer výskumnej expertízy, kariérnu podporu a medzinárodné benchmarkovanie artistic research.

8. Akademická integrita, autorstvo a generatívna umelá inteligencia

Akademická integrita patrí medzi oblasti, v ktorých tradičné nástroje vysokoškolského zabezpečovania kvality narážajú na špecifiká umeleckej tvorby a na rýchlu technologickú zmenu. Pre AU BB je preto potrebné rozlišovať najmenej štyri navzájom prepojené roviny: **originalitu textových výstupov, autorstvo umeleckého diela, transparentnosť tvorivého procesu a zodpovedné využívanie generatívnej AI a digitálnych nástrojov.**

V reakcii na odporúčanie zvážiť ďalší komerčný antiplagiátorský systém AU BB dospela k záveru, že paralelný nástroj popri existujúcich zákonných mechanizmoch by nemal dostatočne preukázanú pridanú hodnotu vzhľadom na náklady a profil školy. Toto rozhodnutie je možné odborne obhájiť. Detekcia textovej zhody rieši iba jednu časť akademickej integrity a pri generatívnej AI je schopnosť automaticky identifikovať pôvod textu zásadne obmedzená. Pravdepodobnostné AI detektory navyše nemôžu byť jediným dôkazom akademického pochybenia.

AU BB preto presúva pozornosť k autentickému hodnoteniu: priebežne sledovanému tvorivému procesu, viacstupňovým zadaniam, portfóliám, reflexii vlastného postupu, ústnej obhajobe a schopnosti študenta vysvetliť zdroje, použité nástroje a vlastné tvorivé rozhodnutia. V umeleckom vzdelávaní je tento prístup prirodzene silný, pretože pedagóg často sleduje vznik diela počas dlhšieho obdobia a študent následne výkon obhajuje pred odbornou komisiou.

Tento model však nemožno považovať za úplnú náhradu kontroly originality textových častí.

Umelecká autenticita a procesné poznanie autora poskytujú silný dôkaz vlastného tvorivého prínosu, ale pri teoretickej, metodologickej alebo reflexívnej časti záverečnej práce zostáva potrebné preukázať korektnú prácu so zdrojmi a originalitu textu. V tejto oblasti preto hodnotíme stav ako čiastočne vyriešený: stratégia autentického hodnotenia je presvedčivá, no systematický dôkaz, že rovnako spoľahlivo pokrýva všetky textové riziká, zatiaľ nie je dostatočný.

Osobitným špecifikom umeleckej školy je citovanie a atribúcia netextových zdrojov. Študent môže pracovať s fotografiou, filmom, partitúrou, zvukovou nahrávkou, inscenáciou, softvérom, dátovým súborom, modelom, archívnym materiálom alebo transformovaným dielom iného autora. Kvalitná akademická a umelecká integrita preto vyžaduje, aby vedel pomenovať pôvod materiálu, rozsah prevzatia alebo transformácie a vlastný autorský prínos. Existujúca smernica o záverečných prácach vytvára základ, ale praktická metodická pomôcka pre rôzne typy umeleckých a digitálnych zdrojov zostáva vhodným nedokončeným opatrením.

Podobná situácia je pri dizertačných prácach. AU BB oprávnene odmieta rigidný univerzálny manuál, ktorý by všetkým umelecko-výskumným projektom predpisoval rovnakú metodológiu. Artistic research potrebuje pluralitu postupov a vzťah medzi tvorbou, reflexiou a výskumným problémom sa môže medzi disciplínami významne líšiť. Z toho však nevyplýva, že metodická podpora nie je potrebná. Spoločný rámec môže vymedziť minimálne očakávania na formuláciu problému, transparentnosť postupu, prácu so zdrojmi, etiku, dokumentáciu, autorstvo a spôsob preukazovania prínosu bez toho, aby určoval obsah alebo umeleckú metódu.

Generatívna AI túto problematiku zásadne rozširuje. V auguste 2026 má AU BB pripravený odborný podklad pre metodické pravidlá používania generatívnej AI, ktorý rieši právne, autorskoprávne, etické, dátové a kvalitatívne aspekty. Samotná existencia štúdie však nie je dôkazom implementovaného governance modelu. K dátumu tejto správy preto možno pozitívne hodnotiť pripravenosť inštitúcie reflektovať AI systematicky, **nie ešte účinnosť budúcich pravidiel v reálnej výučbe.**

Pri nastavovaní pravidiel odporúčam vyhnúť sa binárnemu modelu „AI povolená/zakázaná“ pre celú školu. Vhodnejší je predmetovo a úlohovo diferencovaný režim. Pri jednom zadaní môže byť generatívny nástroj predmetom tvorivého experimentu, pri inom môže byť legitímnym technickým pomocníkom a pri ďalšom by jeho použitie znemožnilo overiť cieľovú kompetenciu študenta. Rozhodujúce je, aby bol režim vopred zrozumiteľný, použitie primerane deklarované a pedagóg vedel overiť vlastný prínos študenta.

Pri umeleckej tvorbe je potrebné rozlišovať aj medzi právnou dovolenosťou a akademickou primeranosťou. Aj použitie nástroja, ktoré nie je samo osebe protiprávne, môže byť v konkrétnom zadaní neprimerané, ak zakrýva rozsah autorstva alebo obchádza výsledok učenia. Naopak, experimentálne použitie generatívnej technológie môže byť legitímnym umeleckým materiálom, ak je transparentné a študent dokáže kriticky vysvetliť jeho úlohu v procese.

Za vhodné indikátory účinnosti budúcich pravidiel nepovažujem počet „odhalených AI prác“. Relevantnejšie bude sledovať podiel predmetov s jasne komunikovaným režimom AI, mieru informovanosti študentov a pedagógov, kvalitu deklarácií použitia nástrojov, počet a charakter incidentov s osobnými alebo chránenými údajmi, prípady sporu o autorstvo, schopnosť doložiť proces tvorby a pravidelnú revíziu používaných nástrojov. Pri záverečných prácach a významných umeleckých projektoch môže byť užitočné procesné portfólio alebo stručná deklarácia použitých digitálnych a generatívnych nástrojov.

Dôležitou zásadou je zachovať **human-in-the-loop** pri akademických rozhodnutiach. Automatizovaný detektor nemá sám rozhodovať o porušení integrity a generatívny systém nemá nahrádzať kvalifikovaný akademický úsudok pri hodnotení študenta. Technológia môže poskytovať podpornú informáciu; zodpovednosť za akademické rozhodnutie musí zostať na oprávnenej osobe alebo orgáne a musí byť preskúmateľná.

Akademická integrita sa zároveň nesmie zúžiť na kontrolu študenta. Je súčasťou kultúry školy a týka sa pedagógov, výskumných pracovníkov, používania externých zdrojov, autorských práv, práce s dátami aj transparentnosti metodologických postupov. V umeleckom prostredí, kde je citácia, apropriácia, remix a transformácia často súčasťou tvorivej metódy, je metodické vysvetľovanie hraníc a kontextu účinnejšie než samotná represívna kontrola.

Hodnotiaci záver kapitoly: akademická integrita vykazuje pozitívny koncepčný posun, ale jej účinnosť hodnotíme ako čiastočnú. Sila dôkazov je stredná pri autentickom overovaní umeleckého výkonu a nižšia pri systematickom pokrytí originality teoretických textov, netextových citácií a budúcich režimov generatívnej AI. Prioritou je zaviesť praktický metodický rámec pre autorstvo, zdroje a AI a následne overovať jeho používanie v predmetoch a záverečných výstupoch.

9. Materiálne, priestorové, informačné a digitálne podmienky vzdelávania

Materiálne a informačné podmienky majú na umeleckej vysokej škole bezprostredný vplyv na výsledky vzdelávania. Kvalitu nemožno posudzovať iba podľa existencie miestností a techniky, ale podľa toho, či študent má v primeranom čase prístup k priestorom, nástrojom, informačným zdrojom a produkčným kapacitám potrebným pre konkrétny študijný program.

V oblasti knižnice je medzi t1 a t3 preukázateľný pozitívny posun. Popri profilovanom fyzickom fonde sú dostupné elektronické informačné zdroje a v rokoch 2025 – 2026 boli sprístupňované špecializované zahraničné databázy zodpovedajúce hudobnému, divadelnému, filmovému a výtvarnému zameraniu školy. Knižnica zároveň poskytuje metodickú podporu pri používaní katalógu, elektronických zdrojov a registrov záverečných prác. Hodnotenie v roku 2026 potvrdilo funkčnosť tohto informačného zabezpečenia.

Pri skúšobných prístupoch k databázam je ďalším logickým krokom rozhodovať o trvalom zabezpečení podľa reálneho využívania a vzdelávacej hodnoty. **Počet dostupných databáz nie je sám osebe ukazovateľom kvality.** Pre malú špecializovanú školu je efektívnejšie udržiavať užší súbor vysoko relevantných zdrojov, ktoré pedagógovia a študenti skutočne používajú, než rozsiahle portfólio bez väzby na kurikulum.

Elektronická archivácia záverečných prác priamo reagovala na priestorový problém knižnice a uvoľnila časť kapacity pre aktuálny fond. Ide o konkrétny príklad opatrenia, pri ktorom je väzba medzi problémom a výsledkom jasná. **Komplexná priestorová modernizácia knižnice však zostáva nevyriešená.** Investičné zdroje akadémie sú viazané aj na ďalšie stavebné priority, preto nemožno digitálne zlepšenia interpretovať ako odstránenie celého infraštruktúrneho deficitu.

Významné sú produkčné a prezentačné priestory, ktoré sú priamo previazané so vzdelávaním: Simulačné centrum ART3, Divadlo AU, Galéria FX, koncertné a komorné priestory a odborné pracoviská fakúlt. Ich pridaná hodnota spočíva v tom, že nie sú iba technickým servisom školy, ale miestom autentického učenia. Pri ďalšom hodnotení je vhodné sledovať využitie kapacít, dostupnosť pre študijné programy, obnovu techniky a to, či investície reagujú na reálne zmeny kurikula.

Digitálne informačné prostredie sa od ostatného posudzovania zlepšilo redizajnom webového sídla a rozvojom Databázy umenia. Rozdelenie funkcií medzi hlavný informačný web a osobitné prostredie pre dokumentáciu umeleckých výstupov je z hľadiska profilácie školy funkčné. Súčasne však narastá objem dokumentácie VSK, zverejňovaných rozhodnutí a ďalších dát, čo zvyšuje nároky na aktualizáciu a konzistentnosť informácií.

Tento rast vytvára riziko, že transparentnosť bude formálne zabezpečená množstvom zverejnených súborov, ale orientácia používateľa sa zhorší. Ďalší rozvoj by mal preto smerovať k informačnej architektúre, v ktorej je jasné, ktorý dokument je aktuálny, kde sa nachádzajú informácie o konkrétnom študijnom programe a ako spolu súvisia výsledky hodnotenia, rozhodnutia a vykonané úpravy.

Priestorové investície majú dlhodobý charakter a ich realizácia presahuje jeden cyklus VSK. Z pohľadu kvality je preto podstatné, aby AU BB mala transparentne prioritizované potreby a vedela preukázať, ktoré riziká možno riešiť organizačne alebo digitalizáciou a ktoré vyžadujú kapitálovú investíciu. Pri obmedzených vlastných zdrojoch je opodstatnené systematicky vyhľadávať externé projektové financovanie, pričom prioritou má vychádzať z dopadu na vzdelávanie, bezpečnosť a dostupnosť, nie iba z reprezentatívnosti investície.

Hodnotiaci záver kapitoly: informačné a digitálne podmienky vykazujú rastúci trend a sú prevažne účinné. Priestorová infraštruktúra sa zlepšuje čiastkovými opatreniami, ale zostáva významným dlhodobým limitom. Sila dôkazov je vysoká pri elektronizácii a dostupnosti zdrojov a stredná pri vyhodnocovaní ich reálneho používania a dopadu. Prioritou je prepojiť akvizície a investície s dátami o využití a pokračovať v adresnom financovaní nevyriešených priestorových potrieb.

10. Riadenie kvality, práca s dátami a schopnosť inštitúcie učiť sa

Zrelosť vnútorného systému sa prejavuje tým, či dokáže premieňať skúsenosť na rozhodnutie a rozhodnutie na overiteľnú zmenu. Z tohto pohľadu je najdôležitejším výsledkom obdobia 2022 – 2026 vznik reálne fungujúceho cyklu medzi programovými radami, fakultami, AR AU, vedením, kontrolnými mechanizmami a zainteresovanými stranami. Prvý komplexný periodický cyklus v roku 2026 zároveň poskytol dáta na hodnotenie samotného VSK.

AU BB deklaruje používanie logiky PDCA a dostupné podklady ukazujú jej postupnú materializáciu: systém bol navrhnutý, implementovaný, overovaný v praxi a na základe skúseností sa identifikujú potreby jeho zjednodušenia a úprav. Kritickým miestom zostáva posledná časť cyklu. **Nie každý prijatý záväzok je dnes rovnako jednoducho sledovateľný až po overenie účinku.** Ide o prierezový problém, ktorý sa objavuje pri študentskej spätnej väzbe, akčných opatreniach aj niektorých rozvojových projektoch.

Riešením nemá byť ďalší paralelný administratívny systém. Odporúčam vytvoriť jeden primerane jednoduchý register významných zistení a opatrení, ktorý bude obsahovať zdroj zistenia, rozhodnutie, zodpovednosť, termín, stav a spôsob overenia výsledku. Do registra majú vstupovať iba problémy s dostatočnou závažnosťou alebo systémovým významom; bežné operatívne úpravy sa majú riešiť na príslušnej úrovni bez centrálnej evidencie.

Dátové riadenie kvality na umeleckej škole nemá znamenať redukciu rozhodovania na numerické KPI. Potrebné je kombinovať kvantitatívne údaje – progresiu, úspešnosť, mobility, využívanie služieb, záťaž alebo uplatnenie – s kvalitatívnymi dôkazmi, ako sú umelecké výstupy, portfóliá, odborné posudky, reflexia študentov a spätná väzba praxe. **Úlohou dát nie je nahradiť odborný úsudok, ale urobiť ho informovanejším a preskúmateľným.**

Pri práci s údajmi je potrebné zlepšiť longitudinalitu. Jednorazový údaj často neumožňuje rozlíšiť prirodzenú variabilitu malej kohorty od systémovej zmeny. Programové rady by preto mali pri kľúčových ukazovateľoch sledovať viacročný trend a významné odchýlky interpretovať v kontexte. Pri

malých počtoch študentov je zároveň potrebné chrániť anonymitu a vyhnúť sa zverejňovaniu údajov, z ktorých by bolo možné identifikovať jednotlivca.

Rast dokumentačných povinností vytvára významné kapacitné riziko. AU BB už identifikovala, že úzkym miestom nie je iba technické zverejnenie dokumentu, ale jeho príprava, kontrola, aktualizácia a koordinácia medzi pracoviskami. V prostredí malej školy môže nadmerná administratíva odčerpávať čas z individuálnej výučby a tvorivej činnosti. Preto má byť súčasťou každého redizajnu VSK aj otázka, ktorý údaj je skutočne potrebný, kto je jeho vlastníkom a či sa nedá vytvoriť raz a následne opakovane používať.

S tým súvisí aj pracovná záťaž pedagógov. Smernica o pedagogickej zaťaženeosti účinná od januára 2025 zohľadňuje aj riadiace a organizačné povinnosti. Takýto rámec je potrebný, pretože osoby zabezpečujúce študijné programy alebo pôsobiace v orgánoch kvality nemôžu dlhodobo vykonávať nové systémové úlohy iba ako nadstavbu k nezmenenej pedagogickej a tvorivej záťaži. Pri ďalšej revízii pracovných procesov je vhodné prepájať sledovanie záťaže s debyrokratizáciou a digitalizáciou, nie s vytváraním ďalších výkazov.

Kontrolór vnútorných procesov predstavuje užitočný prvok nezávislejšieho interného overovania. Jeho prínos bude najvyšší, ak sa zistenia budú pravidelne kategorizovať podľa závažnosti a opakovania a AR AU bude vedieť sledovať, či sa systémové zistenia uzatvárajú. Kontrolná funkcia má identifikovať riziko a poskytovať dôkaz, nie preberať kompetencie programových rád alebo AR AU.

Z hľadiska governance považujem za dôležité aj praktické uplatňovanie konfliktu záujmov. Malá akademická komunita nemôže úplne eliminovať personálne prepojenia, môže však zabezpečiť transparentné oznámenie konfliktu, vylúčenie dotknutej osoby z rozhodovania a dokumentovanie postupu. Skúsenosť s takýmto postupom v hodnotenom období ukazuje, že systém disponuje mechanizmom, ktorý možno použiť v reálnej situácii.

Najbližšia systémová revízia VSK by preto nemala smerovať k jeho rozširovaniu, ale k **optimalizácii, znižovaniu duplicit, jasnejšiemu vlastníctvu dát a lepšiemu uzatváraniu opatrení**. Z pohľadu prorektorskej úrovne je kľúčové, aby sa informácie z rôznych pracovísk dali syntetizovať do rozhodnutí o študijných programoch, personálnych kapacitách, investíciách a rozvoji bez potreby opakovane vytvárať tie isté podklady v rôznych formátoch.

Hodnotiaci záver kapitoly: VSK už funguje ako učiaci sa systém, ale táto schopnosť nie je ešte rovnomerne rozvinutá. Trend je rastúci, účinnosť prevažne dobrá a sila dôkazov stredná až vysoká pri procesoch rozhodovania, stredná pri meraní následného účinku. Prioritou je jednotná sledovateľnosť významných opatrení, viacročná práca s dátami a debyrokratizácia.

11. Longitudinálna syntéza t1 – t2 – t3, riziká a priority ďalšieho obdobia

Longitudinálne hodnotenie ukazuje, že medzi t1 a t3 nedošlo iba k nárastu počtu opatrení, ale k zmene charakteru problémov, ktoré VSK rieši. V t1 boli viaceré mechanizmy nové, participácia bola menej stabilná a externé hodnotenie upozorňovalo na formálnosť, nedostatočnú dokumentáciu alebo slabšie prepojenie opatrení s výsledkami. V t2 dominovala stabilizácia a vysvetľovanie kontextu. V t3 sa ťažisko presúva k otázke účinnosti, sledovateľnosti a udržateľnosti. **Tento posun je sám osebe indikátorom rastúcej maturity systému.**

V oblasti spätnej väzby sa stav posunul od nízkej angažovanosti a potreby rozšíriť kanály k funkčnej participácii prostredníctvom ankiet, programových rád, Študentskej únie a ďalších štruktúr.

Reziduálnym rizikom je neúplné uzatváranie trajektórie podnetu. Pripravovaný hybridný systém je vhodnou odpoveďou, ale jeho účinok bude potrebné hodnotiť po prvom plnom roku prevádzky.

Pri kvalite vzdelávania je zreteľný posun k autentickému hodnoteniu, profesionálnej praxi, interdisciplinarite a presnejšiemu rozlišovaniu medzi stupňami. Rizikom zostáva nerovnomerná dostupnosť agregovaných dôkazov o výsledkoch učenia a reálnej študijnej záťaži. Ďalší cyklus má preto pracovať s vybranými priamymi dôkazmi študentského výkonu a s viacročnými trendmi bez zavádzania plošného kvantitatívneho skórovania umeleckej kvality.

Prepojenie s profesionálnou praxou patrí k najsilnejším posunom. Nové profesijne orientované študijné programy a autentické produkčné prostredia rozširujú možnosti študentov získavať kompetencie v reálnom režime práce. Kariérne poradenstvo však zostáva decentralizované a jeho kvalita je závislá od individuálnej dostupnosti pedagógov a pracovísk. Je potrebné rozhodnúť o primeranej centrálnej alebo partnerskej forme podpory, nie nevyhnutne o vytvorení nového organizačného útvaru.

Pri akademickej integrite sa t3 vyznačuje koncepčným posunom od detekcie k autentickému overovaniu procesu a autorstva. Tento smer je vhodný pre umeleckú školu, ale neuzatvára otázku originality teoretických textov, netextových zdrojov a generatívnej AI. Potrebný je spoločný metodický rámec, ktorého účinnosť bude následne overená v konkrétnych predmetoch a záverečných prácach.

Informačná infraštruktúra vykazuje jasné zlepšenie v elektronických zdrojoch, digitalizácii a webovom prostredí. Priestorová modernizácia je pomalšia a limitovaná investičnými kapacitami. Toto riziko nemožno odstrániť procesnou zmenou; vyžaduje dlhodobé plánovanie a externé financovanie.

Umelecký výskum a doktorandské vzdelávanie vykazujú rastúcu vnútornú koordináciu, ale nie všetky plánované mechanizmy sú k dátumu hodnotenia účinné. Doktorandská škola začne fungovať až po časovom reze tejto správy a medzinárodné zapojenie do špecializovaných sietí artistic research zostáva slabšie. Rovnako transfer umelecko-výskumných pracovníkov do výučby nie je systematický vo všetkých programoch.

Z uvedenej syntézy vyplýva sedem priorít ďalšieho obdobia.

Priorita 1 – uzatvoriť systém spätnej väzby. Zodpovednosť: prorektor pre vzdelávanie, kvalitu a rozvoj v spolupráci s IT, programovými radami a príslušnými orgánmi. Cieľ: zaviesť hybridný systém do plnej prevádzky a po dvanástich mesiacoch vyhodnotiť informovanosť, dôveru, responzivnosť, úplnosť spracovania a podiel opatrení s overeným účinkom.

Priorita 2 – zaviesť primeraný register významných zistení a opatrení. Zodpovednosť: prorektorská úroveň kvality a fakulty. Cieľ: pri systémových problémoch zabezpečiť jednoznačnú väzbu medzi zistením, rozhodnutím, vlastníkom, termínom, stavom realizácie a overením výsledku; súčasne nezvyšovať administratívu pri bežných operatívnych otázkach.

Priorita 3 – dokončiť metodický rámec akademickej integrity, zdrojov a AI. Zodpovednosť: vedenie AU BB v spolupráci s odborníkmi pre kvalitu, etiku, právo a IT. Cieľ: jasné pravidlá pre textové a netextové zdroje, deklarovanie použitia generatívnej AI, autentické overovanie výkonu a zachovanie ľudskej zodpovednosti za akademické rozhodnutia. Úspech sa má hodnotiť podľa používania pravidiel v predmetoch, nie podľa počtu sankcií.

Priorita 4 – systematizovať kariérnu podporu. Zodpovednosť: prorektor pre rozvoj a fakulty v spolupráci s U10+, regionálnymi partnermi a absolventskou komunitou. Cieľ: do strategického

obdobia od roku 2027 určiť udržateľný model, ktorý doplní individuálny mentoring pedagógov o dostupnú podporu pri slobodnom povolání, grantovej, ekonomickej a profesijnej orientácii.

Priorita 5 – posilniť transfer umeleckého výskumu do vzdelávania. Zodpovednosť: dekan, programové rady a pracovisko umeleckého výskumu. Cieľ: raz ročne identifikovať konkrétne vzdelávacie aktivity, v ktorých môže expertíza umelecko-výskumných pracovníkov priniesť pridanú hodnotu, a následne vyhodnotiť ich využitie.

Priorita 6 – overiť nový model doktorandského prostredia po jeho reálnom nasadení. Zodpovednosť: orgány doktorandského štúdia a vedenie AU BB. Cieľ: po prvom úplnom roku fungovania Doktorandskej školy posúdiť metodologickú podporu, interdisciplinaritu, rozvoj školiťelov, akademickú integritu, internacionalizáciu a prínos spoločnej platformy. Súčasne cielene rozvíjať väzby na medzinárodné siete umeleckého výskumu.

Priorita 7 – pokračovať v adresnej modernizácii infraštruktúry. Zodpovednosť: kvestor, projektové pracovisko a vedenie fakúlt. Cieľ: prepájať investičné rozhodnutia s dôkazmi o vzdelávacom využití a získavať externé zdroje pre priestorové oblasti, ktoré nemožno vyriešiť organizačnými alebo digitálnymi opatreniami.

Pri všetkých prioritách odporúčam používať rovnakú zásadu: **opatrenie sa nepovažuje za úspešné okamihom jeho prijatia, ale až vtedy, keď je možné primerane preukázať jeho výsledok alebo účinok.** Toto pravidlo má byť spoločným metodickým štandardom ďalšieho cyklu.

12. Záverečné stanovisko k účinnosti vnútorného systému kvality

Na základe holistického periodického hodnotenia možno konštatovať, že vnútorný systém zabezpečovania kvality AU BB je k 31. augustu 2026 **funkčný a prevažne účinný**, pričom jeho vývoj od obdobia t1 vykazuje celkovo rastúci trend. Najvýznamnejším posunom nie je samotné prijatie jednotlivých opatrení, ale skutočnosť, že programové rady, AR AU, študenti, externí partneri a ďalšie štruktúry používajú mechanizmy kvality pri reálnom hodnotení a úpravách vzdelávania.

Dostatočne presvedčivé dôkazy sú dostupné najmä pri stabilizácii participatívnych štruktúr, profesijnom a autentickom charaktere umeleckého vzdelávania, rozvoji medzinárodného prostredia, elektronických informačných zdrojov, psychologickkej a preventívnej podpory a pri schopnosti študijné programy priebežne hodnotiť a upravovať. V týchto oblastiach možno identifikovať konkrétne zmeny oproti východiskovému stavu.

Neúplné dôkazy alebo otvorené riziká zostávajú pri dôslednom uzatváraní spätnej väzby, systematickej kariérnej podpore, preukazovaní originality teoretických textov a novom režime generatívnej AI, metodickej podpore netextových zdrojov a dizertačných prác, rovnomernom transfere umeleckého výskumu do výučby a pri časti priestorovej infraštruktúry. Pri Doktorandskej škole a ďalších opatreniach nastupujúcich po 31. auguste 2026 zatiaľ nemožno hovoriť o účinku; môžu byť hodnotené až v nasledujúcom cykle.

Za dôležitý znak maturity považujem, že AU BB je schopná tieto limity identifikovať aj vlastnými mechanizmami a v mnohých prípadoch ich už nepomenúva ako nedostatok chýbajúcej štruktúry, ale ako problém účinnosti, dátovej sledovateľnosti alebo udržateľnosti. To vytvára predpoklad pre ďalšiu fázu rozvoja VSK.

Kľúčovou úlohou nasledujúceho obdobia nie je systém ďalej administratívne rozširovať, ale zvýšiť jeho schopnosť preukazovať účinok. AU BB má prejsť od otázky „bolo opatrenie prijaté?“ k otázke „čo

sa po jeho prijatí zmenilo a ako to vieme?“. Práve schopnosť túto otázku pravidelne a kriticky zodpovedať bude rozhodujúcim dôkazom, že vnútorný systém sa transformoval z rámca zabezpečovania kvality na udržateľnú kultúru kvality primeranú charakteru umeleckej vysokej školy.